

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-508-5-22>

Войтович Дмитро, здобувач наукового ступеня доктора мистецтва НАОМА, Київ, Україна (науковий керівник: кандидат філософських наук, доцент кафедри ТІМ І. Солярська-Комарчук).

ТВОРЧИЙ ШЛЯХ МАЙСТРА МОНУМЕНТАЛЬНОЇ СКУЛЬПТУРИ КИЄВА ВОЛОДИМИРА ЩУРА

Ключові слова: Володимир Щур, скульптура, пам'ятник, бронза

Voitovych Dmytro, postgraduate student for the degree of Doctor of Arts, NAFAA recipient of the scientific degree of Doctor of Arts of NAOMA (research supervisor, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor I. O. Solyarska-Komarchuk)

THE CREATIVE PATH OF THE MASTER OF MONUMENTAL SCULPTURE OF KYIV VOLODYMYR SHCHUR

Abstract. The main characteristic of the monumental sculptures by Volodymyr Shchur is Jewellery approach to the study of human character in bronze. Created more than a hundred sculptures installed in Ukraine and the world.

Key words: Volodymyr Shchur, sculpture, monument, bronze

Бронзова скульптура – один з найдавніших видів пластики, відомий ще з доби давньої Греції, також розповсюджений в Індії, Китаї. Час появи бронзи суттєво відрізняється для окремих територій і перебуває в межах між початком IV тис. до н. е. (Кавказ) та серединою II тис. до н. е. (Стародавній Китай). Вона є найпридатнішим та найпопулярнішим матеріалом для скульптури як ювелірних розмірів так і по-справжньому монументальних, наприклад, бронзова статуя Будди в Бангкоку (Таїланд) має висоту біля 65 м.

Видатним сучасним майстром монументальної скульптури Києва є Володимир Іванович Щур. Аналізуючи серію міських паркових бронзових пам'ятників видатним киянам, що розташовані в різних затишних куточках центру Києва і не тільки, можна побачити надзвичайну увагу до трактування деталей одягу, взуття, обличчя та рук фігур, а головне, до характеру, персональних властивостей героїв Володимира Івановича Щура.

Володимир Іванович присвятив усе життя науці роботи з бронзою – для нього вона майже як пластилін – її можна гнути, різати, нею можна лі-

пити. В роботах скульптора можете побачити як він оволодів умінням обігравати тонкі і масивні деталі, гладку та фактурну поверхню, жіночі руки та чоловічі. Найвідоміші з його робіт можна побачити в центрі Києва – це пам'ятник «Паніковський» (вул. Прорізна), скульптурна композиція «За двома зайцями» (Андріївський узвіз), монумент «Городецький» (Пасаж на Хрещатику), пам'ятники «Леонід Биков» (Парк Слави), «Олена Теліга» (парк КП), «Довженко та Демуцький» (кіностудія Довженка).

Цього року була встановлена й відкрита скульптурна композиція «Довженко та Демуцький» біля воріт кіностудії Довженка. Над нею Володимир Іванович працював у 2007-2008 роках на замовлення одного банкіра. Встановлення планувалось на Хрещатику та цьому не вдалось статись через кризу тих років. Тож робота знаходилась понад 15 років на складі.

Надзвичайне розуміння та навіть цитування класики бронзової скульптури (наприклад, давньогрецька пластика) відрізняє Володимира Щура. Будучи учнем найвидатніших українських скульпторів ХХ століття, таких як Василь Бородай, Макар Вронський, Іван Макогон та Володимир Чепелик в КДХІ йому довелось пройти довгий шлях до визнання працюючи, спочатку, на художньому комбінаті в Миколаєві, потім на комбінаті «Художни» в Києві. Довелось багато працювати над державними замовленнями, які потім встановлювались по всій території СРСР щоб прийти до можливості мати власну майстерню в НСХУ та шанс відтворити найвидатніших киян вже у своєму винятковому, майже ювелірному стилі.

Роботи майстра є не лише в Києві. Наприклад у 2001 р. в Кіото (Японія) на алеї міст-побратимів була встановлена ювелірна статуетка Архістратиґа Михайла, виконана в бронзі та позолоті, висотою 25 см на постаменті.

Володимир Іванович Щур народився 22 лютого 1953 р. в селі Парішків (Київська область), закінчив там восьмирічну школу, після чого успішно вступив до будівельного технікуму (м. Остер) де провчився чотири роки. Після закінчення працював на різних будівельних об'єктах в країнах СРСР. У 1976 р. після армії намагався вступити до Петербургу на живопис, потім у КДХІ. У 1977 р. був зарахований на перший курс Київського державного художнього інституту (нині Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури) на скульптурний факультет. Вже з першого курсу працював за професією та з тих пір створив і встановив більше ста робіт у бронзі, каменю та полімерних матеріалів в Україні і за кордоном.

Мабуть, немає киянина чи туриста, що приїздив до Києва та не сфотографував або хоча б не звернув увагу на скульптурну групу «Проня Прокопівна та Голохвастов», присвячену головним героям кінокомедії «За двома зайцями», що стоїть перед Андріївською церквою. З великою любов'ю ця робота наповнена різними деталями, що відсилають нас до атмосфери

фільму – це і жучок на задній частині фігури Голохвастова, і рукавичка Свирида що лежить внизу, і тростина, і навіть бронзова копія плитки під ногами героїв.

Безумовно, незабутній слід, який своїми роботами залишив Володимир Іванович Щур позитивно впливає на смак киян і гостей міста. Багато з них є пам'ятками культурної спадщини України, а це про щось говорить. Одним із незаперечних доказів визнання робіт майстра є і те який аншлаґ був на відкритті останньої роботи – «Довженко та Демуцький» біля воріт кіностудії Довженка 13-го вересня 2024 року. Також до встановлення на разі готуються ще три скульптури митця – фігура «Василь Стус», бюст «Василь Стус», фігура «Григорій Честахівський».